

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering d.d.: 13 december 2016

Voorstelnummer: MJ-16-40

Portefeuillehouder: A. Logemann

Voorstel tot: Kennis nemen van verlenging pilot HHT en vaststellen nieuwe Wmo-verordening

Datum behandeling in B&W: 29 november 2016

Aan de Raad

Voorstel

1. Kennis nemen van de verlenging van de pilot Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) tot 1 januari 2018. 2. Vaststellen: de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Rozendaal 2016, onder intrekking van de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Rozendaal 2015, vastgesteld in de raadsvergadering van 20 oktober 2015

Inleiding

Het kabinet heeft voor 2015 en 2016 extra middelen beschikbaar gesteld voor het stimuleren van de vraag naar huishoudelijke hulp. Dit gebeurde door middel van de Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT). Het primaire doel van deze landelijke regeling is het behoud van werkgelegenheid in de thuiszorg.¹ Voor de gemeente Rheden bedroegen de extra middelen, die op aanvraag beschikbaar werden gesteld, € 284.454,- per jaar; voor Rozendaal gaat het om € 4.628,- per jaar. De gemeente Rheden heeft de middelen HHT (ook wel Huishoudelijke Hulp met Toeslag genoemd) mede namens Rozendaal aangevraagd om:

- de effecten van de bezuinigingen op de huishoudelijke hulp op te vangen en de gevolgen van deze bezuinigingen te verzachten voor zowel gebruikers als voor werknemers in de thuiszorg;
- te onderzoeken op welke wijze de praktische huishoudelijke ondersteuning in het kader van de nieuwe Wmo het beste gestalte zou kunnen krijgen.

Met het aanbieden van de HHT wordt ondersteuning geboden aan inwoners van Rheden en Rozendaal om hen in staat te stellen zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen. Het gaat om een algemene voorziening voor inwoners die in staat zijn regie te voeren over de eigen huishouding, maar die niet in staat zijn zelf, al dan niet met hulp van anderen uit hun directe omgeving, uitvoering te geven aan praktische huishoudelijke werkzaamheden. Met deze voorziening voor huishoudelijke hulp wordt de regie bij de burgers gelegd. Daarnaast wordt de HHT gebruikt om prioriteitsgroepen van het gemeentelijk Wmo-beleid, onder andere overbelaste mantelzorgers en overbelaste gezinnen, ondersteuning te bieden.

¹ Dit tegen de achtergrond van 40% structurele bezuinigingen op de huishoudelijke hulp landelijk.

De financiële middelen werden aanvankelijk voor twee jaar toegekend. Vanwege dit tijdelijke karakter is gekozen voor een tweejarig project in de vorm van een "Pilot HHT". Deze pilot moest de ruimte bieden om op basis van praktijkervaring het beleid verder te ontwikkelen. De gemeente Rheden heeft de pilot medio 2016 geëvalueerd. Deze evaluatie bevat de ervaringen van de eerste anderhalf jaar en wordt afgesloten met conclusies en aanbevelingen voor een follow up vanaf 1 januari 2017. Een follow up blijkt mogelijk omdat het Rijk heeft besloten de HHT-middelen ook na 2016 beschikbaar te blijven stellen. Voor een nadere toelichting: zie de financiële paragraaf.

In feite is een deel van de bezuinigingen op de hulp bij het huishouden (aanvankelijk 40%) met de voortzetting van de HHT terug gedraaid.

* De conclusies en aanbevelingen van de evaluatie vindt u in bijlage 1a bij dit raadsvoorstel. * Bijlage 1b bevat informatie over de verlenging van de pilot.

De gemeente Rheden heeft besloten de pilot HHT, op basis van de evaluatie, vooralsnog tot 2018 onder gelijkblijvende voorwaarden te continueren. Uiteraard met medeneming van de conclusies en aanbevelingen uit de evaluatie.

De gemeente Rheden voert de HHT mede namens Rozendaal uit.

Vanwege het belang van deze voorziening stellen wij u voor, kennis te nemen van dit besluit.

Hiermee wordt het huidige Wmo-beleid met betrekking tot de huishoudelijke hulp gecontinueerd.

Vervolg: aanpassing van de Wmo verordening

Voortzetting van de pilot leidt tot de noodzaak de vigerende Wmo-verordening aan te passen.

De reden hiervoor is een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) d.d. 18 mei 2016, over de hulp bij het huishouden. Drie belangrijke punten uit deze uitspraak: 1. Hulp bij het huishouden valt onder de Wmo 2015; 2. Bijdrage in de kosten voor algemene voorzieningen; 3. Reikwijdte maatwerkplicht.

Meer informatie over deze wijzigingen is op de gebruikelijke wijze voor u ter inzage gelegd (* Documenten 1a, 1b en 1c).

De CRvB heeft onder meer bepaald dat de hoogte van de bijdrage in de kosten van een algemene voorziening en de hoogte van eventuele kortingen op deze bijdrage, bij verordening moeten worden bepaald. Tot nu toe was dit door de raad gemandateerd aan het college.

Maar hierdoor heeft de uitspraak van de CRvB gevolgen voor de HHT, die in Rheden en Rozendaal immers als algemene voorziening is vormgegeven.

Voortzetting van de pilot HHT moet dus leiden tot aanpassing van de verordening.

De nieuwe verordening dient nu ter vaststelling aan uw raad wordt voorgelegd, treft u bijgevoegd aan, in de vorm van een raadsbesluit.

De toelichting is op de gebruikelijke wijze voor u ter inzage gelegd (* Document 2). De huidige verordening, de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Rozendaal 2015, is ook op de gebruikelijke wijze voor u ter inzage gelegd (* Document 3a). * Document 3b bevat een overzicht met de verschillen tussen de huidige en de vorige verordening. De nieuwe verordening is gelijk aan die van de gemeente Rheden.

De relevante bedragen zijn in vóórliggende verordening opgenomen.

De hoogte van deze bedragen is gebaseerd op de evaluatie van de HHT en een voortzetting van deze voorziening in 2017.

Samenvatting bijlagen en documenten ter inzage:

Bijlagen: 1a. Conclusies en aanbevelingen uit de evaluatie van de Pilot HHT; 1b. Informatie over de verlenging van de pilot HHT

Documenten ter inzage: 1a, b en c. Drie documenten met informatie over de betekenis van de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep voor de huishoudelijke hulp; 2. Toelichting op de nieuwe

verordening; 3a. De vorige verordening; 3b. Overzicht met verschillen tussen de nieuwe en de vorige verordening.

Argumenten

Motivatie voortzetting pilot HHT

De huishoudelijke hulp toelage voldoet aan de verwachtingen. Zie bijlage 1a en 1b bij dit raadsvoorstel.

Motivatie nieuwe verordening

Op 18 mei 2016 heeft de Centrale Raad van Beroep (CRvB) zich op grond van de Wmo 2015 onder meer uitgesproken over de verdeling van bevoegdheden tussen de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders. Daarnaast werd, kort gezegd, duidelijk dat gemeenten niet op basis van standaard regels huishoudelijke hulp mochten toewijzen, maar dat er altijd een individuele beoordeling moet plaatsvinden. De uitvoering van de Hulp bij het Huishouden door de gemeente Rheden, mede namens Rozendaal, sluit materieel gezien aan bij deze uitspraak: de gemeente Rheden voert in ieder individueel geval een onderzoek uit.

Formeel gezien moet in de gemeentelijke regelgeving (verordening en nadere regels) nog wel worden aangepast. De CRvB heeft namelijk ook bepaald dat de hoogte van de bijdrage in de kosten van een algemene voorziening en de hoogte van eventuele kortingen, bij verordening moet worden bepaald. Met dit voorstel wordt een aanpassing van de verordening voorgesteld, om de verdeling in bevoegdheid tussen de gemeenteraad en het college van B&W vast te leggen conform de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep.

Vervolg

De wijziging van de verordening impliceert ook een aantal technische wijzigingen van de beleidsregels Wmo. Deze worden door ons college uitgewerkt in nadere regels.

Deze worden bij de volgende raadsvergadering, op 31 januari 2017, op de gebruikelijke wijze voor u ter inzage gelegd.

Toelichting wijzigingen

De wijzigingen in vergelijking met de huidige verordening vindt u in document 3b bij dit raadsvoorstel. Deze houden in, dat de artikelen 7 "Regels voor pgb" en 8 "Regels voor bijdrage in de kosten van maatwerkvoorzieningen en algemene voorzieningen" uit de oude verordening zijn gewijzigd. Daarnaast zijn er na artikel 8 twee nieuwe artikelen toegevoegd: artikel 8a "Kostprijs maatwerkvoorziening in natura en hoogte pgb" en 8b "Eigen bijdrage maatschappelijke opvang en beschermd wonen". Als gevolg van bovenvermelde wijzigingen is ook artikel 21 "Intrekking oude verordening en overgangsrecht" aangepast en, uit de aard der zaak, artikel 22 "Inwerkingtreding en citeertitel".

Financiële gevolgen

2016 en 2017

De uitgaven voor de HHT zijn opgenomen bij product 671.10/34.120 maatwerkvoorzieningen natura immaterieel Wmo. Huishoudelijke hulp wordt vormgegeven door middel van twee producten: de Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) als algemene voorziening, en de Dagelijkse Ondersteuning (DO), als maatwerkvoorziening. (DO is een combinatieproduct bestaande uit begeleiding en zwaardere hulp bij het huishouden.) In de begroting 2017 is hiervoor € 53.000 opgenomen. De rijksbijdrage voor de HHT maakt hier onderdeel van uit. In 2015 en 2016 heeft de gemeente Rozendaal jaarlijks een

bijdrage van € 4.628,- ontvangen ten behoeve van de HHT. Deze rijksbijdrage wordt vanaf 2017 in gewijzigde vorm gecontinueerd.

Financiële gevolgen voor Rozendaal

Het is niet eenvoudig om aan informatie te komen over het beroep dat inwoners van Rozendaal doen op de HHT. Eind 2015 waren er dertien vouchers HHT verstrekt aan inwoners van Rozendaal, de eerste helft van 2016 acht vouchers. Dit is de meest recente informatie die beschikbaar is.

Gezien het gemiddelde inkomen in Rozendaal, verwachten wij van de HHT positieve financiële effecten. De inwoners van Rozendaal zullen relatief vaak recht hebben op de minimale bijdrage in de kosten van een voucher.

2018 tot en met 2020

Dit voorstel beperkt voor de algemene financiële vertaling zich bewust tot 2017. Voor de periode daarna verwachten wij, evenals de gemeente Rheden, dat het beroep op gesubsidieerde huishoudelijke hulp (HHT en DO) verder zal stijgen.

Deze verwachting is gebaseerd op de volgende ontwikkelingen:

1. De uitspraak van de CRvB. Deze impliceert dat het bieden van huishoudelijke hulp een onlosmakelijk onderdeel zal blijven vormen van de Wmo.
2. De vergrijzing. Het beroep op gesubsidieerde huishoudelijke hulp zal blijven toenemen vanwege de vergrijzing.
3. De nieuwe doelgroepen. Het beroep op gesubsidieerde huishoudelijke hulp door nieuwe doelgroepen zoals overbelaste mantelzorgers en overbelaste gezinnen, zal naar verwachting ook toenemen.

Het Rijk (ministerie van VWS) en de gemeenten (VNG en Netwerk Directeuren Sociaal Domein) zijn in overleg over de juridische en budgettaire consequenties van de gerechtelijke uitspraken en de autonome ontwikkelingen.

Zoals hierboven al vermeld, wordt de rijksbijdrage voor de HHT vanaf 2017 in gewijzigde vorm gecontinueerd. Het Rijk heeft in de decembercirculaire 2015 meegedeeld de HHT-middelen structureel te maken door deze toe te voegen aan de integratie-uitkering Wmo.

Wij verwachten dat dit gebeurt met geleidelijk oplopende bedragen.

Dekkingsplan

N.v.t.

Burgemeester en wethouders van Rozendaal,
de secretaris
W.G. Pieterse-Pook

de burgemeester
drs. J.H. Klein Molekamp